

Beleid Lokale Omroep Teylingen

Vastgesteld: 1 juli 2010
Opsteller: Dieke van Venrooij

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Waarom een mediabeleid?	3
1.3	Missie en strategie.....	3
1.4	Afbakening van het mediabeleid: de lokale omroep	3
1.5	Relatie met andere beleidsterreinen	3
1.6	Centrale vraag en deelvragen	4
1.7	Doel van deze nota	4
1.8	Opbouw van de nota	4
2	De lokale omroep	5
2.1	Inleiding	5
2.1.1	De lokale omroep	5
2.1.2	De gemeente Teylingen.....	6
2.1.3	Commissariaat voor de Media.....	6
2.1.4	Programmabeleidsbepalend orgaan PBO:	7
2.1.5	Programmaraad	8
3	Zorgplicht lokale omroep	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Bekostiging lokale omroep	9
3.3	Toezicht zorgplicht door Commissariaat voor de Media.....	9
3.4	Financiële middelen	10
4	Samenvatting en beslispunten	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Met de wijziging van de Mediawet 2008 wordt onder andere de financiering van de lokale omroep geregeld. Vanaf 2010 zijn de gemeenten voortaan verplicht de lokale omroep te bekostigen. De gemeentelijke zorgplicht strekt ertoe de financiering van de lokale media-instellingen nadrukkelijker terecht te laten komen bij deze instellingen. Ook is geregeld wat de bevoegdheden van de gemeente en de verschillende instanties zijn.

De mediawet voorziet ook in monitoring van de nieuwe regeling door het Commissariaat voor de Media en een evaluatie om de drie jaar. Dit als extra middel om de gemeenten hun verplichting te laten nakomen.

De gemeente Teylingen heeft nog geen mediabeleid waaruit haar missie en visie blijkt. In deze nota wordt naast de term media-instelling nog de gangbare term omroep gebruikt.

1.2 Waarom een mediabeleid?

Het mediabeleid is gericht op de sociaal maatschappelijke rol van de gemeente om communicatie in de gemeenschap te bevorderen en te faciliteren. Het mediabeleid is voornamelijk faciliterend en er is geen directe invloed mogelijk. Mediabeleid is een instrument om maatschappelijke participatie binnen de eigen gemeenschap te bevorderen, alsmede interactie tussen burgers onderling.

1.3 Missie en strategie

Missie

De gemeente Teylingen wil een gemeente zijn waarbinnen een levendige en onafhankelijke communicatie plaatsvindt tussen inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven etc. over een breed scala aan onderwerpen. Het gaat om lokale onderwerpen die voor Teylingers interessant en informatief zijn, die kunnen leiden tot opinievorming en tot bewustmaking. Het gaat ook om onderwerpen die een belangrijke nieuws waarde hebben of die gewoon leuk zijn om te beluisteren. De gemeente Teylingen is een gemeente waar ruimte is voor lokale omroepinitiatieven en media-instellingen.

Visie

De gemeente Teylingen wil het bovenstaande bereiken door onafhankelijke en gevarieerde radioprogramma's (en indien mogelijk televisieprogramma's). De programma's besteden aandacht aan informatie over de lokale situatie. Daarbij wil de gemeente Teylingen zich in eerste instantie richten op het gebied binnen de eigen grenzen. De gemeente Teylingen ondersteunt volgens de eisen van de mediawet lokale omroepinitiatieven om zich te ontwikkelen. De gemeente Teylingen juicht de samenwerking tussen lokale omroepinitiatieven toe, maar kan deze niet opleggen.

1.4 Afbakening van het mediabeleid: de lokale omroep

Faciliteren

Bij mediabeleid gaat het niet om het zelf zenden van de boodschap aan de burger- dat valt onder het communicatiebeleid – maar om het *faciliteren* van communicatie tussen inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven enz.

Lokale omroep

Deze nota heeft uitsluitend betrekking op de lokale media-instelling ofwel volgens de oude terminologie de "lokale omroep".

Deze lokale media-instelling heeft de mogelijkheid om haar media-aanbod te verspreiden via ether, kabel en internet. Het betreft dan radioprogramma's, televisieprogramma's, waaronder kabelkrant en audiovisuele mediadiensten via internet.

1.5 Relatie met andere beleidsterreinen

De lokale omroep kan een rol spelen bij veel zaken die door de gemeente belangrijk gevonden worden. Zo kan de lokale omroep alle inwoners, jong en oud, oproepen actief deel te nemen aan

kunst- en cultuurprojecten, vrijwilligerswerk en aan sportactiviteiten. Ook kan de lokale omroep publiciteit geven aan recreatieve en toeristische activiteiten. Burgers kunnen via de lokale omroep met elkaar communiceren over strategische vragen op het gebied van wonen, werken, onderwijs, veiligheid, recreatie en verkeer. Door communicatie over al deze onderwerpen kan de lokale omroep een bijdrage leveren aan publiciteit voor Teylingen, aan burgerparticipatie, aan een gezond leefklimaat, aan sociale cohesie en aan het terugdringen van sociale eenzaamheid. Daarnaast is de lokale omroep zelf een organisatie, waarvan het bestaan afhankelijk is van veel vrijwilligers.

1.6 Centrale vraag en deelvragen

Met deze nota willen wij tot een antwoord komen op de volgende centrale vraagstelling:

Op welke wijze faciliteert de gemeente Teylingen de lokale omroep?

De centrale vraag wordt beantwoord aan de hand van de volgende deelvragen:

- *Waar staat de gemeente Teylingen voor ten aanzien van de lokale omroep?*
- *Welke rol hebben de spelers in het veld van de lokale omroep en wat zijn hun wettelijke taken en bevoegdheden?*
- *Hoe gaat de gemeente om met de subsidiëring?*

1.7 Doel van deze nota

Aan de hand van deze nota beslist de gemeenteraad op welke wijze zij de lokale omroep stimuleert en financiert.

Specifiek:

De lokale media-instelling moet voldoen aan de mediawet.

Meetbaar:

Duidelijk is welk bedrag de gemeente jaarlijks voor de zorgplicht voor de lokale omroep reserveert.

Acceptabel:

Er moet draagvlak zijn voor de inhoud van de nota bij de betrokken partijen, bij gemeentelijke deskundigen en bij de inwoners.

Realistisch

Het advies mag niet in strijd zijn met juridische bepalingen, met financiële kaders, uitvoeringsmogelijkheden, tijdsbepalingen en technische mogelijkheden.

Tijdgebonden:

Deze nota geldt voor een periode van vijf jaar. In 2014 moet een nieuw beleid worden voorbereid voor 2015.

1.8 Opbouw van de nota

Hoofdstuk 2

In dit hoofdstuk wordt het veld beschreven waarin de lokale omroep en de aanverwante instituties zich bevinden. Deze instituties hebben ieder eigen taken en verantwoordelijkheden. Het gaat hierbij om de lokale omroep, de gemeente, het Commissariaat voor de Media, het Programmabeleidsbepalend orgaan (PBO) en de Programmaraad.

In hoofdstuk 3

In dit hoofdstuk wordt de zorgplicht van de gemeente voor de lokale omroep beschreven, de toezichthoudende taak van het Commissariaat voor de Media en de benodigde financiële middelen voor de komende jaren.

Hoofdstuk 4

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven en worden de beslispunten op een rijtje gezet.

2 De lokale omroep

2.1 Inleiding

De lokale media-instellingen maken onderdeel uit van de publieke mediadiensten. De lokale media-instelling is verplicht een programma te verspreiden dat gericht is op en bestemd is voor de inwoners van de gemeente. De lokale media-instelling heeft als taak een programma te maken dat rekening houdt met de in de gemeente levende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. De lokale omroep verzorgt informatie over de lokale situatie en actualiteiten die landelijk en regionaal minder aan bod komen. De lokale omroep heeft ook te maken met een aantal aanverwante instituties zoals de gemeente, het Commissariaat voor de Media, het Programmabeleidsbepalend orgaan en de Programmaraad.

Teylingen heeft op dit moment de volgende omroepinstellingen:

- Holland Centraal/Unity FM (radio, TV-krant en internet)
- Stichting Zieken- en Bejaardenomroep (radio)
- Omroep 8 (nieuw initiatief)

2.1.1 De lokale omroep

Volgens de VNG heeft de lokale omroeporganisatie een aantal functies¹

1. versterken van de lokale democratie
2. lokale informatievoorziening en opinievorming
3. bevorderen van communicatie en sociale cohesie
4. medium voor bewustmaking en activering/samenlevingsopbouw
5. vervullen van specifieke culturele en of educatieve functies
6. kweekvijver voor omroeptalent
7. rol in de gemeentelijke informatie- en communicatiemix

De gemeente onderschrijft deze functies.

De lokale omroeporganisatie zorgt voor continuïteit.

Het is de eigen verantwoordelijkheid van de organisatie om voor continuïteit te zorgen. De lokale omroep zorgt voor een vitale organisatie. Dat betekent onder meer dat de omroep zorgt voor:

- voldoende mensen die zich (vrijwillig) inzetten voor de omroep
- voldoende deskundigheid
- onderhoud van bestaande en investering in nieuwe apparatuur
- creativiteit / inhoudelijke vernieuwing
- voldoende financiële middelen. Van de omroep wordt verwacht dat zij naast de subsidie aanvullende inkomsten verwerft door het aanschrijven van fondsen, sponsoring voor investeringen, donaties en reclame-inkomsten

De lokale omroeporganisatie zorgt voor een goede bereikbaarheid en voor waardering

De lokale omroep is er in de eerste plaats voor de Teylingers. Het streven is erop gericht dit in ieder geval te behouden. De lokale omroep zorgt ervoor zichtbaar te zijn in Teylingen door publiciteit en door aansprekende programma's en vernieuwing van aanbod. De waardering van de luisteraars voor de programma's komt tot uitdrukking in de peiling van meningen van luisteraars. De lokale omroep zorgt ervoor dat meer burgers bij de programma's betrokken worden door meer gebruik te maken van moderne ICT-toepassingen (internet, website, e-mail, SMS etc.)

De lokale omroeporganisatie zorgt voor een gezonde financiële huishouding

De lokale omroep zorgt voor een rechtmatige en transparante besteding van de publieke omroepmiddelen. Daarnaast werft de lokale omroep onder de voorwaarden van de mediawet sponsors, donateurs, bedrijven voor sponsorgelden en voor reclame inkomsten. De lokale omroep is hierdoor niet afhankelijk van de subsidie van de gemeente. Deze gemeentelijke subsidie is slechts aanvullend. Om de onafhankelijkheid te garanderen wordt een redactiestatuut opgesteld voor de lokale omroep.

De lokale omroep zorgt voor een verantwoording aan het Commissariaat en aan de gemeente over de besteding van de publieke omroepmiddelen en over de inspanningen voor sponsorgelden en reclame inkomsten.

¹ "handreiking relatie gemeente- lokale omroep 2005", VNG

De lokale omroep zorgt voor media-aanbod dat voldoet aan de mediawet

Ten minste vijftig procent van de toetsingstijd (07.00-23.00 uur) dient te bestaan uit de programma's die in eigen beheer zijn geproduceerd. De Informatief, Cultureel of Educatief -norm bepaalt dat ten minste vijftig procent van de toetsingstijd een karakter moet hebben, gericht op de eigen gemeente. Van deze vijftig procent moet vervolgens ten minste zestig procent een lokaal informatief of educatief karakter bezitten. De overige veertig procent van de ICE-tijd mag bestaan uit programma's met een lokaal cultureel karakter.

De lokale omroeporganisatie zorgt voor samenwerking

Indien er meerdere lokale omroepinitiatieven zijn in Teylingen, juicht de gemeente het toe dat er samenwerking plaatsvindt. Dit kan zij echter niet opleggen.

2.1.2 De gemeente Teylingen

Doel

Het gemeentelijk beleid voor de lokale omroep heeft tot doel de erkende publieke lokale omroep in staat te stellen een programma te maken dat voldoet aan de mediawettelijke voorschriften, dat past bij het lokale karakter van Teylingen en waarbij diverse maatschappelijke stromingen vertegenwoordigd zijn.

Rol gemeente

Het organiseren van het maatschappelijk communicatieproces is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente. Op burgers, instellingen en organisaties wordt een nadrukkelijk beroep gedaan om mee te doen en verantwoordelijkheid te tonen. De gemeente ziet het als haar taak om de lokale omroep binnen de kaders van de mediawet te faciliteren. De gemeente juicht het toe dat burgers, instellingen en organisaties gebruikmaken van de lokale omroep.

De gemeente benoemt de leden van de programmaraad, tezamen met eventuele andere gemeenten.

Zorgplicht

De gemeente heeft een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep. Echter de bekostiging door het gemeentebestuur mag nooit een reden zijn voor het stellen van voorwaarden of het opleggen van verplichtingen, ook niet in de vorm van afspraken, die de programmatische autonomie en het onafhankelijk functioneren van de lokale media-instelling raken. De mediawet bepaalt dat aan de bekostiging geen voorwaarden gesteld of voorschriften verbonden worden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens de wet. De wetgever benadrukt hiermee dat een gemeentebestuur in ieder geval geen voorwaarden mag stellen die afbreuk doen aan de redactionele onafhankelijkheid en het onafhankelijk functioneren van een lokale media-instelling. De lokale omroep onderscheidt zich van andere culturele instellingen in de gemeente die ook gemeentelijke bijdragen ontvangen. Het is niet toegestaan dat het gemeentebestuur een lokale media-instelling gebruikt als verlengstuk voor zijn communicatiestrategie of dat een gemeentebestuur eist dat hij als subsidieverlener wordt genoemd in uitingen van de lokale media-instelling.

2.1.3 Commissariaat voor de Media

Verstrekken van uitzendmachtiging

Voor de verzorging van de publieke mediadiensten op lokaal niveau kan het Commissariaat lokale instellingen, zoals een lokale omroep als publieke media-instellingen aanwijzen volgens de bepalingen van artikel 2.61 van de mediawet. Voor aanwijzingen komen slechts in aanmerking instellingen die:

- Een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn.
- Zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen.
- Volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

Handhaven zorgplicht

Het Commissariaat houdt ook toezicht op deze gemeentelijke zorgplicht onder meer door bij het gemeentebestuur en de lokale media-instelling informatie op te vragen over het naleven van de zorgplicht. Het Commissariaat heeft als taak gekregen om telkens na drie jaar aan de Staten – Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de zorgplicht voor te leggen. De eerste evaluatie vindt plaats in 2012.

Toezicht houden op financiën lokale omroep

Op het gebied van het financiële toezicht op de lokale media-instelling hebben zowel het gemeentebestuur als het Commissariaat een taak. Het Commissariaat ziet erop toe dat alle inkomsten van de lokale media-instelling voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht worden gebruikt. Ook controleert het Commissariaat of een lokale media-instelling zich niet dienstbaar maakt aan het maken van winst door derden. Nevenactiviteiten van de lokale media-instelling moeten bij het Commissariaat worden gemeld. De gemeente beoordeelt de subsidieaanvragen en stelt deze vast.

Toezicht op het media-aanbod

De lokale media-instelling is gebonden aan de publieke mediaopdracht die voor publieke media-instellingen in de Mediawet zijn gedefinieerd. De lokale media-instelling moet op lokaal niveau publieke mediadiensten verzorgen door het aanbieden van media-aanbod op het terrein van informatie, cultuur, educatie en verstrooiing via alle beschikbare aanbodkanalen. Het Commissariaat ziet erop toe dat de lokale media-instelling voldoet aan de ICE-norm. Het Commissariaat oefent geen voorafgaand toezicht uit op het media-aanbod, want de mediawet bepaalt dat het media-aanbod van een publieke media-instelling onafhankelijk moet zijn van commerciële en van overheidsinvloeden. In het verlengde hiervan bepaalt iedere publieke media-instelling die zendtijd heeft verkregen zelf vorm en inhoud van het door haar verzorgde media-aanbod. De verantwoordelijkheid voor wat er uitgezonden wordt ligt bij de media-instelling.

Ook moet de lokale media-instelling een redactiestatuut hebben waarin de rechten en plichten van de bij de redactionele vervaardiging van dat media-aanbod betrokken medewerkers zijn vastgelegd. Dat redactiestatuut bevat onder meer waarborgen voor redactionele onafhankelijkheid ten opzichte van adverteerders, sponsors en anderen die bijdragen hebben verstrekt voor de totstandkoming van het media-aanbod.

In de driejaarlijkse evaluatie aan de Staten-Generaal zal ook de waarborg van de onafhankelijkheid van de lokale media-instelling ten opzichte van de gemeente worden meegenomen.

Toezicht op het functioneren van de lokale media-instelling

Het is van belang dat de lokale omroep voldoet aan de wettelijke verplichtingen zodat de omroep de zendtijd behoudt.

De lokale omroep moet jaarlijks aan het Commissariaat voor de Media een verantwoording zenden. Het Commissariaat toetst drie onderdelen: de programmering, het functioneren van het PBO en de financiële positie. Om ook de uitzendingen te kunnen laten controleren, is de lokale omroep verplicht alle uitzendingen op te nemen en gedurende twee weken na de uitzending te bewaren. Om betrokken te blijven en om te controleren of de lokale omroep zich aan de wettelijke verplichtingen voldoet, ontvangt de gemeente ieder jaar een afschrift van de verantwoording aan het Commissariaat.

2.1.4 Programmabeleidsbepalend orgaan PBO:

Om te mogen uitzenden, moet een lokale omroep zendtijd aanvragen bij het Commissariaat voor de Media. Daarbij moet zij aan een aantal formele (statutaire) eisen voldoen. Eén van de eisen is dat de omroep naast het bestuur en de redactie een programmabeleidsbepalend orgaan (PBO) heeft dat representatief is voor de "stromingen" binnen de gemeente.

Het gaat daarbij om stromingen op het gebied van maatschappelijke zorg en welzijn, kunst en cultuur, kerkgenootschappen, onderwijs en educatie, werkgevers en werknemers, etnische en culturele minderheden, sport en recreatie, jongeren, ouderen en de agrarische sector. Zo heeft het PBO een sterke binding het publiek waar de omroep zich op richt.

Voordat het Commissariaat voor de Media zendtijd toekent, vraag zij aan de gemeente advies over de representativiteit van het PBO. Wettelijk is voorgeschreven dat in ieder geval in de statuten staat dat de stroming "etnische en culturele minderheden" is vertegenwoordigd. Het gaat niet alleen om een formaliteit, want een eventuele vacature moet binnen zes maanden worden vervuld.

Het programma beleidsbepalend orgaan (PBO) van de lokale omroep is de instantie die het beleid van de lokale omroep controleert en het bestuur gevraagd en ongevraagd van adviezen voorziet. Het PBO is een afspiegeling van de samenleving. Sinds de Mediawet 2008 van kracht is geworden (1 januari 2009) wordt het PBO niet meer benoemd door het college. Het Commissariaat voor de Media ziet hierop toe.

Doelstelling van de gemeente is een open en transparant functioneren zodat het voor de inwoners desgewenst mogelijk is zich tot het PBO te wenden met klachten of ideeën. Daarom wordt als subsidieverplichting opgenomen dat de lokale omroep bekend maakt dat en hoe luisteraars zich kunnen wenden tot het PBO. De lokale omroep kan dat bijvoorbeeld doen door middel van haar website en berichten in de krant. Ook dient het jaarlijkse rapport over het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid open en transparant te zijn voor de inwoners van Teylingen door deze bijvoorbeeld te plaatsen op de website. De gemeente plaatst ook een tekst over de lokale omroep en het PBO op de gemeentelijke website.

Wanneer het PBO niet functioneert geeft het commissariaat voor de Media de lokale media-instelling vier maanden de tijd om alsnog aan de eis van een functioneren PBO te voldoen.

Het PBO heeft tot taak de programmering van de lokale omroep vast te stellen. Daarbij let het PBO erop of de programmering voldoet aan het wettelijk programmavoorschrift.

Tenminste 50% van de zendtijd tussen 07.00 en 23.00 uur dient besteed te worden aan programma's met een informatief, cultureel of educatief karakter (ICE). Van deze zogeheten ICE-tijd moet tenminste 60% bestaan uit programmaonderdelen met een lokaal informatief of educatief karakter. Maximaal 40% van de ICE-tijd mag bestaan uit programmaonderdelen met een lokaal cultureel karakter.

Het PBO komt minimaal drie maal per jaar bijeen. Het Commissariaat vraagt jaarlijks de notulen op van de vergaderingen.

2.1.5 Programmaraad

Programmaraden zijn onafhankelijke adviesorganen die worden benoemd door de gemeenteraad of gezamenlijke gemeenteraden. De raad treedt op als consumentenvertegenwoordiging voor de kijkers en luisteraars in een bepaald gebied en adviseert de kabelexploitant over de programma's die in het wettelijk minimumpakket worden opgenomen. De taak van de programmaraad is ervoor te zorgen dat er een pluriform aanbod aan televisie- en radiozenders op de kabel wordt doorgegeven. Dat wil zeggen dat er een goede mix is tussen publieke en commerciële zenders en dat er programma's zijn opgenomen voor alle leeftijds- en doelgroepen.

ProgrammaRaad Rijnland Bollenstreek is de programmaraad voor Teylingen, Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. De leden van de programmaraad zijn afkomstig van deze gemeenten. In het laatste kwartaal van 2009 heeft het dagelijks bestuur een procedure opgestart om nieuwe leden voor de programmaraad te werven. Dit heeft erin geresulteerd dat twee personen bij de gemeenteraad van hun woonplaats konden worden voorgedragen om benoemd te worden tot lid van de programmaraad. Het betrof hier kandidaten uit Leiderdorp en uit Voorschoten. Het is bij deze wervingsactie niet gelukt om een geschikte kandidaat uit de gemeente Voorschoten aan te trekken. De kosten van de programmaraad worden gedragen door de aangesloten gemeenten naar rato van het aantal inwoners.

Voor de Programmaraad wordt jaarlijks een bedrag begroot van ongeveer € 33.000. De gemeente Teylingen draagt jaarlijks hieraan een bedrag van ongeveer € 3.091,00 bij².

Het doel en de contactgegevens worden ook op de website van de lokale omroep en van de gemeente geplaatst, zodat inwoners zich rechtstreeks kunnen wenden tot de programmaraad. De mediawet heeft zich tot nu toe vastgehouden aan de programmaraden, echter de wijziging van het systeem van programmaraden is in voorbereiding.

² Gemeente Teylingen, Raadsbesluit, registratienummer 2006/02988

3 Zorgplicht lokale omroep

3.1 Inleiding

De gemeente draagt volgens artikel 2.170a van de Mediawet 2008 zorg voor de bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling in de gemeente, indien de gemeenteraad het Commissariaat voor de Media positief heeft geadviseerd over de representatieve samenstelling van het programmabeleidsbepalende orgaan (PBO) van die lokale media-instelling. Het betreft de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke omroepdienst, ofwel met het verzorgen van radio- en televisieprogramma's die via de ether en/of de kabel worden uitgezonden. De wetgever stelt hierbij de volgende drie voorwaarden:

- de desbetreffende kosten mogen niet op een andere wijze zijn gedekt
- de bekostiging dient op zodanige wijze te geschieden dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien
- de continuïteit van bekostiging is gewaarborgd

3.2 Bekostiging lokale omroep

Structurele bekostiging

De VNG heeft in de Ledenbrief van 29 april 2009³ haar leden aangeraden in de begroting 2010 rekening te houden met hun wettelijke verantwoordelijkheid voor de bekostiging van de lokale media-instellingen. In lijn met een door de Tweede Kamer aangenomen motie⁴ heeft de VNG daarbij aangegeven dat als uitgangspunt € 1,30 per woonruimte (plus index) kan worden gehanteerd. Wij hebben dit bedrag ook geraamd in de meerjarenbegroting. Dit is de omvang van het bedrag dat in 2009 (€ 9,9 miljoen) in het Gemeentefonds is gestort. Het staat de gemeente uiteraard vrij met een hoger bedrag bij te dragen aan het functioneren van de lokale media-instelling⁵. Een lager bedrag dan € 1,30 kan op bezwaar stuiten.

Juridische deskundigen van binnen en buiten de VNG zijn van oordeel dat dit hetzelfde geldt als een gemeentelijke verplichting tot bekostiging van de lokale omroep.

De omroep moet echter wel een subsidie aanvragen bij de gemeente en daaruit moet een tekort blijken: indien dit gelijk of meer is dan € 1,30 (en de begroting laat geen merkwaaardigheden zien, ook ten opzichte van eerdere jaren niet) dan is de gemeente gehouden aan deze € 1,30 als subsidie.⁶

De gemeente Teylingen wil deze richtlijn onder toepassing van de bepalingen van de subsidieverordening Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente Teylingen aanhouden als subsidiebedrag voor de lokale omroep.

3.3 Toezicht zorgplicht door Commissariaat voor de Media

Het Commissariaat is op grond van artikel 7.11 van de Mediawet 2008 belast met het toezicht op de uitvoering van de zorgplicht. Het commissariaat heeft niet de bevoegdheid om een gemeentebestuur sancties op te leggen. Indien de gemeenteraad evenwel weigert het met de zorgplicht gemoeide bedrag te begroten, dan kan het Commissariaat zich wenden tot Gedeputeerde Staten van de desbetreffende provincie. Ingevolge het bepaalde in artikel 194, eerste lid van de Gemeentewet zet Gedeputeerde Staten dit bedrag dan op de begroting van de gemeente⁷.

³ VNG, Ledenbrief van 29 april 2009 (Lbr.09/055)

⁴ Tweede Kamer, aangenomen motie (TK 2008-2009, 31 804, 59)

⁵ Commissariaat voor de media, Uitgangspuntennotitie gemeentelijke financiering lokale publieke media-instelling, oktober 2009 IIII, blz. 1.

⁶ Yasemin Davranmaz, informatiecentrum@vng.nl, email van 13 november 2009

⁷ Zie bij voetnoot 4 en 5.

3.4 Financiële middelen

Voor de lokale media-instellingen heeft de gemeente Teylingen structureel de volgende middelen vastgesteld in haar meerjarenbegroting 2010-2013:

Begroting	2011 t/m 2014
Programmaraad (jaarlijkse bijdrage Teylingen)	€ 3.161,00
Bekostiging Lokale media-instelling (jaarlijks op basis van € 1,30 per woonruimte exclusief index)	€ 19.452,00
Stichting Zieken- en Bejaardenomroep (jaarlijkse subsidie Welzijnsplan)	€ 1.400,00
Totaal	€ 24.013,00

4 Samenvatting en beslispunten

De leidende vraag in deze nota is:

Op welke wijze faciliteert de gemeente Teylingen de lokale omroep?

Deze centrale vraag wordt beantwoord aan de hand van de onderstaande deelvragen:

Waar staat de gemeente Teylingen ten aanzien van de lokale omroep?

De gemeente Teylingen wil een gemeente zijn waarbinnen een levendige en onafhankelijke communicatie plaatsvindt tussen inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven etc. over een breed scala aan onderwerpen. Het gaat om lokale onderwerpen die voor Teylingers interessant en informatief zijn, die kunnen leiden tot opinievorming, tot bewustmaking, die een belangrijke nieuwswaarde hebben of die gewoon leuk zijn om te beluisteren. De gemeente Teylingen is een gemeente waar ruimte is voor lokale omroepinitiatieven.

De gemeente Teylingen wil het bovenstaande bereiken door onafhankelijke en gevarieerde radioprogramma's (en indien mogelijk televisieprogramma's). De programma's besteden aandacht aan informatie over de lokale situatie. Daarbij wil de gemeente Teylingen zich in eerste instantie richten op het gebied binnen de eigen grenzen. De gemeente Teylingen ondersteunt volgens de eisen van de mediawet lokale omroepinitiatieven om zich te ontwikkelen. De lokale omroep draagt bij aan belangrijke issues op diverse beleidsterreinen door aandacht te schenken aan bijvoorbeeld publiciteit over recreatieve en toeristische activiteiten, burgerparticipatie, sociale cohesie en een gezonder leefklimaat.

Welke rol hebben de spelers in het veld van de lokale omroep en wat zijn hun wettelijke taken en bevoegdheden?

De lokale omroep heeft een aantal functies die ten goede komen aan informatievoorziening, opinievorming, educatie, communicatie. De lokale omroep zorgt zelf voor continuïteit door een eigen vitale organisatie. De lokale omroep moet zichtbaar zijn in de samenleving, daarom is het belangrijk dat zij bereikbaar is, dat er publiciteit is en dat het programma-aanbod wordt gewaardeerd.

De lokale omroep moet ervoor zorg dragen dat zij een gezonde financiële huishouding voert en dat zij de publieke omroepmiddelen op een rechtmatige en transparante wijze besteedt.

De mediawet stelt eisen aan het media-aanbod. De lokale omroep moet ervoor zorgen dat de programmering hieraan voldoet. Het kan gebeuren dat naast de bestaande lokale omroep ook nog andere lokale initiatieven ontstaan. Ondanks het feit dat de gemeente deze bereidheid niet kan opleggen, juicht zij het toe wanneer de lokale omroep bereid is om met deze partijen samen te werken.

De gemeente heeft een zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep. Echter bekostiging door het gemeentebestuur mag nooit een reden zijn voor het stellen van voorwaarden of het opleggen van verplichtingen.

Het Commissariaat voor de Media verstrekt de uitzendmachtiging aan een lokale media-instelling die representatief is voor de belangrijkste voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. Het Commissariaat houdt toezicht op de financiën en het functioneren van de lokale omroep en houdt toezicht op het media-aanbod en het nakomen van de zorgplicht van gemeenten.

Het Programmabeleidsbepalend orgaan PBO is een orgaan van de lokale media-instelling, die het beleid van de lokale omroep controleert en het bestuur gevraagd en ongevraagd van adviezen voorziet. Het PBO is een afspiegeling van de samenleving. Het is van belang dat vacatures direct worden ingevuld. Bij een niet goed functionerend PBO geeft het Commissariaat voor de Media vier maanden de tijd om alsnog aan de eisen van een functioneren PBO te voldoen. Het PBO heeft tot taak de programmering van de lokale omroep vast te stellen. Daarbij let het PBO erop of de programmering voldoet aan het wettelijk programmavoorschrift. Het Commissariaat vraagt jaarlijks de notulen op van de vergaderingen.

Een programmaraad is een onafhankelijk adviesorgaan dat wordt benoemd door de gemeenteraad of door de gezamenlijke gemeenteraden. De Programmaraad treedt op als consumentenvertegenwoordiging voor de kijkers en luisteraars in een bepaald gebied en adviseert de kabelexploitant over de programma's die in het wettelijke minumpakket worden opgenomen.

De taak van de programmaraad is ervoor te zorgen dat er een pluriform aanbod aan televisie- en radiozenders op de kabel wordt doorgegeven.

De programmaraad Rijnland Bollenstreek is de programmaraad voor Teylingen, Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. De leden van de programmaraad zijn afkomstig van deze gemeenten.

Hoe gaat de gemeente Teylingen om met de subsidiëring?

De gemeente Teylingen draagt volgens artikel 2.170a van de Mediawet 2008 zorg voor de bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling in de gemeente. De VNG heeft in de Ledenbrief van 29 april 2009 haar leden aangeraden in de begroting 2010 rekening te houden met hun wettelijke verantwoordelijkheid voor de bekostiging van de lokale media-instellingen. In lijn met en door de Tweede Kamer aangenomen motie heeft de VNG daarbij aangegeven dat als uitgangspunt € 1,30 per woonruimte (plus index) kan worden gehanteerd. De gemeente Teylingen wil deze richtlijn onder toepassing van de bepalingen van de subsidieverordening Maatschappelijke Ondersteuning van de gemeente Teylingen aanhouden als subsidiebedrag voor de lokale omroep.

Het Commissariaat houdt toezicht op de gemeentelijke zorgplicht onder meer door bij het gemeentebestuur en de lokale media-instelling de informatie hieromtrent op te vragen. Het Commissariaat heeft als taak gekregen om telkens na drie jaar aan de Staten – Generaal verslag te doen over de doeltreffendheid en de effecten van de zorgplicht. De eerste evaluatie vindt plaats in 2012.

Het Commissariaat heeft niet de bevoegdheid om een gemeentebestuur sancties op te leggen. Indien de gemeenteraad evenwel weigert het met de zorgplicht gemoeide bedrag te begroten, dan kan het Commissariaat zich wenden tot Gedeputeerde Staten van de desbetreffende provincie. Ingevolge het bepaalde in artikel 194, eerste lid van de Gemeentewet zet Gedeputeerde Staten dit bedrag dan op de begroting van de gemeente.

Beslispunten

Wij stellen u voor te besluiten:

- Deze nota voor de lokale media-instelling voor de periode 2010 tot en met 2014 vast te stellen

geraadpleegde literatuur

- Aangenomen motie (TK 2008-2009, 31 804, 59)	Tweede Kamer
- Email van 13 november 2009	VNG informatiecentrum, Yasemin Davranmaz
- Kadernota Mediabeleid 2010-2014	Gemeente Aalsmeer
- Ledenbrief van 29 april 2009 (Lbr.09/055)	VNG
- Mediawet	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- Publieke Lokale Media-instellingen en de Mediawet	Commissariaat voor de Media
- Raadsbesluit, registratienummer 2006/02988	Gemeente Teylingen
- Uitgangspuntennotitie gemeentelijke financiering lokale publieke media-instelling, oktober 2009 IIII, blz. 1	Commissariaat voor de Media